No. 1377 Zaterdag 21 Mei 1910 27ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero soi fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 20 Mei.

ONZE BEGROOTING

IN DEN

Kolonialen Raad.

Vervolg.

Bij de behandeling der artikelen zullen wij ons bepalen tot het mededeelen van het voornaamste. Best mogelijk, dat wij hier en daar een kleinigheid niet hebben opgeteekend, of over het hoofd gezien, maar wij hopen toch den totaal-indruk trouw weer te geven.

De Heer C. S. GORSIRA JPEz. vroeg bij behandeling van art. 4 littera *e*: *Subsidie voor de uitgave van eene encyclopedie van Nederlandsch West-Indië*, of deze *Memorie*-post, welke reeds eenige jaren achtereen op de begrooting was verschenen, zonder dat men iets van de encyclopædie hoorde of zag, niet een volgend jaar veranderd kon worden in een bijdrage om de voltooiing van het voor de geschiedenis onzer Kolonie zoo hoogst belangrijke werk van den Heer J. H. J. HAMELBERG: „De Nederlanders op de West-Indische Eilanden" mogelijk te maken. De Groep „Nederlandsche Antillen" van het Algemeen Nederlandsch Verbond zou ook moeite doen om van het Hoofdbestuur van het Verbond hiervoor geldelijken steun te verkrijgen.

Daar de Spreker echter verzuimd had in de Afdeelingen over dit punt te spreken, was het niet zijn bedoeling thans eenig antwoord van het Bestuur te ontvangen, maar wilde van deze gelegenheid slechts gebruik maken om het denkbeeld beleefdelijk ter overweging aan te bevelen.

De Heer ED. S. LANSBERG stelde bij art. 7 littera *c* een amendement voor om de voorgestelde toelage aan den hypotheekbewaarder van f 1200 terug te brengen tot f 600.

Genoemd lid lichtte zijn amendement als volgt toe.

Verleden jaar heeft de Raad met 8 tegen 3 stemmen zich uitdrukkelijk verklaard tegen een verhooging der toelage van f 600 met f 300, het zou derhalve zeer onlogisch wezen, wanneer diezelfde Raad thans deze toelage van f 1,200, dus met een verhooging van f 600, zoo maar voetstoots aannam.

De Heer J. SUTHERLAND wees er op, dat de Raad vroeger deze verhooging had verworpen, niet omdat hij deze verhooging op zich zelve onbillijk vond, maar om geheel andere redenen. De Raad wilde namelijk de vrijheid behouden de onredelijke verhoogingen van andere posten te kunnen verwerpen, en daarom heeft de Heer ZEPPENFELDT uit eigen beweging verzocht ook de verhooging der toelage aan den hypotheekbewaarder te schrappen om aldus vrijer te staan tegenover het toenmalig Bestuur. De Raad zal dus volstrekt niet inconsequent handelen met thans voor de verdubbelde toelage te stemmen. Deze is thans gebracht op hetzelfde bedrag als vroeger jaren en zeker niet te hoog voor het werk van een hypotheekbewaarder, van wien veel accuratesse geëischt wordt en die bij aanvaarding van zijn ambt een waarborgsom van f 6000 te stortten heeft. De reden, welke verleden jaar tot afstemmen noopte, bestaat thans niet meer.

De Heer ALBERT STATIUS MULLER verklaart zich ook voor deze alleszins billijke verhooging. Verleden jaar heeft hij tegen gestemd op verzoek van den Heer ZEPPENFELDT om redenen door den Heer SUTHERLAND genoemd. Ook de Ondervoorzitter, de Heer A. G. STATIUS MULLER verklaart zich voor de verhooging, omdat zij billijk is.

Na stemming werd het amendement–Lansberg verworpen met 7—3 stemmen en was de verhooging dus aangenomen.

De Heer A. LAND, Gemachtigde van het Bestuur, deelde den Raad mede dat het volgend onderdeel van het artikel: *toelage aan een verificateur* van f 2,100 gebracht was op f 1,700, daar het Bestuur een geschikt persoon gevonden had, bereid om tegen deze vergoeding den post waar te nemen.

De Heer A. G. STATIUS MULLER stelde bij art. 15 littera *i subsidie aan den schoolopziener voor kantoorhuur f 120* een amendement voor om dat onderdeel van het artikel te schrappen; wat, na re– en dupliek met den Heer LAND, met algemeene stemmen op één na werd goedgevonden.

Het traktement van den Landbouwkundige vond ook dit jaar weder geen genade bij den Raad. De Heer ED. S. LANSBERG stelde voor den post eenvoudig te schrappen: proeven op landbouwkundig gebied waren tot dusverre alle mislukt. Waartoe dus nog langer een post op de Begrooting gehandhaafd, welke toch geen nut opleverde? Hier kon bezuinigd worden.

De Heer A. G. STATIUS MULLER vond deze oplossing wat al te radicaal en wilde den landbouwkundige nog wel een jaartje behouden, maar dan met toelage.

Ook de Heeren SUTHERLAND en ALBERT ST. MULLER mengden zich in het debat, terwijl de Heer A. LAND zijn best deed het nut van een landbouwkundige ook voor onze Kolonie uit te laten komen. Spreker wees op de nieuwe proeven met ricinus- en limoencultuur, op de katoen van St. Eustatius, op de landbouwcredietbank, die werkelijk belooft nuttig te zullen werken. De belangstelling der leden is zeer groot en het besef van onderlinge verantwoordelijkheid is reeds tot hen doorgedrongen. Het zou jammer wezen, als de Kolonie in dit stadium van voorbereiding zijn landbouwkundige zou moeten missen. Maar als men dan van oordeel is, dat hij nog wat blijven moet, dat men hem dan ook traktement en niet langer toelage geve, opdat de landbouwkundige zijn positie kunne verzekeren.

Het voorstel LANSBERG werd bij de stemming verworpen en het amendement A. G. ST. MULLER om den landbouwkundige geen traktement maar toelage te geven, met algemeene stemmen aangenomen.

Bij artikel 26. a: *Uitgave in het belang van divi–divi-cultuur* f 10,000 vroeg de Heer J. C. B. FORBES het woord om zijn leedwezen uit te spreken, dat deze post op de Begrooting verminderd was. De cultuur van divi–divi moest in tegendeel steeds sterker worden aangemoedigd. Dat was een proef, welke rendeerde, en voor de toekomst ook veel voordeel beloofde. En nu werd juist voor deze zeer goede en praktische cultuur verleden jaar slechts de helft van het daarvoor uitgetrokken bedrag besteed.

Ook meende Spreker te moeten opkomen tegen de krasse bewering van het Bestuur, dat het voor divi–divicultuur verleende subsidie meermalen voor andere doeleinden werd besteed. Als dergelijke uitdrukking in een officieel stuk gebezigd wordt zal het wel waar zijn, maar Spreker is toch van meening dat verreweg het grootste gedeelte der Planters toch werkelijk te hoog staat om zich tot zoo iets te verlagen.

De Heer W. VERSLUYS, Landbouwkundige en Gemachtigde van het Bestuur, antwoordt hier op, dat verleden jaar slechts de helft der uitgetrokken gelden werd besteed, omdat slechts de helft werd aangevraagd. Het Bestuur behoeft toch niet meer te geven dan gevraagd wordt. Opmerkelijk was daarbij, dat de kleine aanplantingen bijna alle gelukten, en de groote soms niet. Daarom zal het Bestuur er toe overgaan meer kleine voorschotten te geven en niet meer zulke groote bedragen beschikbaar stellen.

De Heer FORBES weet uit persoonlijke ondervinding, dat aanvragen om subsidie voor divi–divicultuur geweigerd werd. Dat is niet de manier om deze cultuur te bevorderen. Ook zal het economisch belang der Kolonie meer gebaat worden met groote divi–divi-aanplantingen dan met kleine. De groote terreinen, op betere gronden gelegen, kunnen beter omheind worden en tegen het wegvreten van geiten, etc. beveiligd. Als de grootere planters geld kunnen krijgen ter bevordering van divi-divi–cultuur zullen zij dit zeker ook voor dit doel besteden.

De Heer VERSLUYS kan zich er niets van herinneren, dat een aanvrage van den Heer FORBES werd geweigerd. Ook moet de bewering van het Bestuur, dat de toegestane gelden voor andere doeleinden werden besteed niet zoo kwalijk worden genomen. Het zal den Heeren toch wel bekend zijn, dat een toegestaan crediet voor divi-divi bijna onmiddellijk naar de Hypotheekbank was gebracht. Maar, dat zal geschied zijn, omdat die planter nu op eens een flinke som in goed gangbare munt kon storten. Spreker twijfelt er echter niet aan, of uit eigen middelen werden de proeven met divi–divi verder voortgezet, zoodat de cultuur er niet onder geleden zal hebben.

Na nog eenige gedachtenwisseling tusschen beide Sprekers werd het debat gesloten.

De volgende artikelen werden zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd en zoo kwam men al heel spoedig aan art. 33 van Afdeeling VI, *Openbare Werken* welke Afdeeling zeer druk werd besproken in den Raad en een afzonderlijke behandeling verdient.

Wordt vervolgd.

Prins Hendrik op de Friesche eilanden.

Donderdag 4 April om 7 uur reden de auto's voor het Hof te Leeuwarden; 't weer was guur, een koude Westenwind met regen.

Op de voorste auto stond de Prinsenvlag. Met een flinken gang kwam men tegen halfnegen in Oostmahorn. Haast ieder huis vlagde; de kinderen waren met oranje getooid en dorpsgrootheden netjes aangedaan met hooge hoeden. Hier en daar stond onderweg een veldwachter of marechaussé om de dwarswegen aan te wijzen. En overal was het Friesche volk uitgeloopen, gewichtig aangedaan met oranje, om den snorrenden stoet verbluft toe te wuiven.

Te Dokkum, dat zwart van de menschen stond, lag achter den hoogen, groenen zeedijk de motorboot gereed om het gezelschap over te brengen. De lucht was inmiddels blauw gewaaid, de zon scheen vroolijk over het groene landschap, de heeren kregen zin in hun buitentocht.

De Prins met de andere heeren gingen dadelijk aan boord van de Ameland II, die koers zette naar Schiermonnikoog.

Reeds na ruim 50 minuten loopt de boot pardoes aan den grond. Het wordt een zonderlinge landing. Stel u voor een flink eind in zee, dat er langszij van uw schip.......twee wagens komen. Vlug van beweging laat Prins Hendrik zich er op afzakken, klimt over het wiel naar binnen en kijkt lachend om den hoek naar de andere heeren, die na komen klauteren. Zoo wordt naar het strand gereden, waar in zwarte rij reeds voortvarende bewoners van het eiland het welkom juichen. Zoo maar op wit houten planken gezeten, doet de Prins met zijn gevolg zijn intocht op het bekoorlijke eiland, Het dorp, een graskamp in het midden, de lage huizen achter de groenende heggen er omheen, en overal aan hooge masten de uitwaaiende vlaggen.

De bevolking van het eiland telt ruim 600 menschen. Zeker met hun ruim zeshonderden staan ze hier samen en wuiven en juichen en zingen spontaan met schoolkinderen de volksliederen mee.

In het kleine raadhuisje ontvangt burgemeester van den Berg den Prins met een uitnemende korte rede. De raadsleden worden gepresenteerd en voor een ieder heeft Z K. H. een aardig woord. De Prins herinnert zich, dat hij in Mecklenburg een houtjager gehad heeft, die als jongen een kleine vrijbuiter moet zijn geweest; Bendix heette hij. Die jongen was van huis weggeloopen, had gemonsterd, maar de bark had schipbreuk geleden en Bendix met eenige anderen was gered door de reddingsboot van Schiermonnikoog. Of men daar nog iets van wist? vroeg de Prins. Dan wilde hij den ouden jager van hier uit een hartelijk telegram sturen. Het zou worden nagezocht in de archieven.

Na deze eenvoudige ontvangst op het raadhuis kwam er een panze in het program. De overtocht ... alles was zoo meegeloopen, dat het gezelschap ongeveer een uur te vroeg was aangekomen. De Prins stelde den burgemeester voor een wandeling door het dorp te maken. Het bloeide en groeide daar alles zoo dapper in die tuintjes en de zon lokte naar de duinen. Toen werd eerst een bezoek gebracht aan het boothuis van de Reddingsmaatschappij, dan een kuier langs hulzen en tusschen heggen door. Bij een eerepoort, kwistig met vlaggen en hyacinten versierd, vroeg de Prins, of de bollencultuur dan toch gelukt was. Maar neen, die proef was niet geslaagd, en de bloemen kwamen ....uit Lisse. Vervolgens bezag Z. K. H. een der vuurtorens. Of het mogelijk zou zijn, dien te beklimmen? In der haast werd de torenwachter opgezicht. Min of meer bezwaard volgden de andere heeren den Prins toen langs de eindelooze trappen, die al smaller werden. Maar boven beloonde het mooie uitzicht over het duineneiland met zijn hofsteden en de omspoelende zee. Na een wandeling langs het strand werd onder geleide van graaf Bernstorff het gezellige badhotel bezichtigd. En inmiddels kwam in een prachtigen stoet, getrokken door 10 paarden, de reddingsboot opzetten, hoog op haar wagen. De bot, in de branding gesjord, liep vlot af, de bemanning sloeg de riemen uit. De Prins met zijn gezelschap reed langs het strand en woonde de landing weder bij, telkens ingelicht door jhr. den Tex, den voorzitter der Reddingsmaatschappij.

In het geriefelijk ingericht strandhotel, vanwaar men een prachtig uitzicht heeft op de zee, toefde het gezelschap tot het verschijnen van de boot. Het gansche dorp liep leeg. Aangezet door de voerlieden liepen de 10 paarden tot aan de borst in het water, draaide de kar en gleed de boot langs een helling in het zilte nat. Onmiddellijk tornde de bemanning, tien roeiers, een voorman, de bootsman D. T. Visser, tegen de branding op. De mannen in zwemvest en met den Zuidwester op, worstelend tegen den golfslag. Maar de zee was kalm, te kalm eigenlijk om die oefening interessant te maken.

De Prins volgde de boot en reed later een eind verder langs de kust waar de boot weer op het strand kwam. De Prins inspecteerde bij die gelegenheid nog den reddingsweg nabij paal 7, die een verbinding vormt voor het oostelijk deel van het eiland.

Uren lang soms met de voeten in het water stond hij aan dat prachtige breede strand om de manoeuvres met de reddingboot en met het vuurpijltoestel gade te slaan.

Des middags werd het vuurpijltoestel beproefd en bracht Z. K. H. een bezoek aan de Zeevaartschool.

Volgend aardig kiekje van de reddingsproeven vonden we nog in de *N. R. Ct.*:

„Te klokke drie zigzagt een vuur doorgloeide rookstraal door de lucht. Een doffe knal, een klaar hoerah! De veldwachter, die daarvoor aangesteld is, heeft aanstonds getroffen. De lijn is over het schip in nood heengeschoten, de schipbreukelingen hebben verbinding met den wal. Dan wordt daar een lijn zonder eind aan bevestigd, die steeds dikker touwen voert naar het wrak, maar de wind en de stroom zijn dwarszij. Hoewel alle hens mee sjorren, en zelfs vrouwen in haar Zondagsche kleeding, vlot het niet. Ongedurig stappen de heeren in de kou heen en weer langs den zoom der golven; 't is zoo bar koud. Alleen de Prins schijnt er geen hinder van te hebben. Hij volgt ieder bevel, elke handeling, vraagt, maakt zijn opmerkingen, leeft heelemaal mee in de verbinding van een ramp, maar het duurt lang; te lang, zeggen deskundigen. De reddingboot — meent admiraal Ellis — is toch maar het middel in nood op onze zandige kust. Dan eindelijk wordt aan den kabel de broek in den reddingsgordel bevestigd, die naar het gestrande schip vastgesjord moet, en waar de menschen één voor één in moeten gaan zitten om teruggehaald te kunnen worden, aan de lijn naar het strand.

Opeens valt Prins Hendrik in: „Dat zou ik willen doen, kan ik dat reisje niet maken in de broek," maar de menschen houden Z. K. H. terug. Hij zou zeker door het water heen gehaald moeten worden; het is toch zoo koud. Heel moeilijk laat de Prins zich afbrengen van dit plan.

Alle hens werden ingespannen: lang, te lang erkennen ook de voormannen zelf, maar te klokke vier, dus juist een uur na het schot, is de broek aan het wrak, werkt een jongkerel zich er in.

Nu is de spanning op 't hoogst; bootsman Visser kan zich niet inhouden. Hij knoopt zich den witten baard weer vast onder de kin, wat de mannen van hem kennen als teeken, dat 't er nu toch om gaat. En zoo stapt hij resoluut naar Prins Hendrik: deze geeft even een knipoogje aan graaf Bernstorff, die 't aardige moment even kiekt.

De schipbreukeling wordt langs den kabel aangevierd in de broek, maar de tros is slap gespannen; onrustig zien de menschen toe. Want hij zakt lager en lager, het lichaam in de golven, die overspoelen hem. Gauwer! Gauwer! roepen angstig de voormannen. Maar telkens langer blijft de schripbreukeling onder.

De menschen worden angstig. Drie reddingsmannen gaan nu onvervaard zee in en goddank! Zij grijpen den jongkerel beet, tillen hem op uit de golven. Maar 't is of zijn lichaam even verlamd is: hij zakt weg, slap, verkleumd. Tot de anderen hem op den schouders willen lichten. Dan ineens strekt hij zich, duwt hen weg, en, weliswaar waggelend, loopt hij zelf naar het strand, tot aan zijn haren doornat. Hij is wat verwezen, duizelt, ziet zonder begrijpen thans. De Prins gaat aanstonds naar hem toe, maar de jongen begrijpt 't niet. Men onzekere stem zegt de Prins zoo roerend ernstig:

„Dank je, dat je het gedaan heb"... De jongkerel wankelt nog, ziet verbaasd om zich heen, laat het goudstuk, dat de Prins hem in de hand

drukt, weer vallen Maar meteen pakken een paar kameraden hem onder de armen draven met hem voort, dat hij warm zal worden.

De stemming is er even bedrukt van; de proefneming werd zoo wat al te natuurgetrouw.

Dan stijgt Prins Hendrik met zijn gezelschap weer in de bolderwagens. Het is triestig op het stuivende strand, en koud tot in je merg onder die zwarte dreigluchten. De sterke paarden trilden ons tegen de duinen op, maar opeens springt de Prins van zijn kar, en stapt een eenvoudige woning binnen: daar woont de jongen, die zich liet redden. Hij werkt zich juist in zijn droge trui, herkent nu Zijne Hoogheid, drukt warm de toegestoken hand. Hij heeft weer kleur, 't brandewientje heeft hem goed gedaan, nog wat bibberig kruipt hij onder de wol.

Aanmerkelijk verlicht komt de Prins weer buiten, vertelt aan de heeren in zijn omgeving, dat de jongen weer lachte."

De medewerker der *N. R. Ct.*, die prins Hendrik vergezelde op zijn tocht naar de Wadden, meldde nog van Schiermonnikoog:

Met dit al is het een aardige dag geweest, vooral wie zoo in de directe omgeving van Prins Hendrik hebben mogen verkeeren, want van 's Prinsen persoonlijkheid gaat zoo'n innemende, prettige stemming uit. Dat is alles even trouwhartig, goedluimsch en onderhoudend.

Met zijn onvermoeibare belangstelling, zijn humoristischen kijk op de dingen en zijn altijd opgewekt discours, zijn grappige invallen, zijn goedronde hartelijkheid boeit de Prins der Nederlanden een ieder, tot wien hij zich wendt; en die spontane natuur gaat telkens zonder ceremonieel uit naar wie den prins zoo op zijn tocht maar interesseeren, hetzij de bootsman uit de reddingsboot, de officieele heeren in zijn gezelschap, of bijv. de koetsier, die den bolderwagen door het zuigende zand heenvoert. Van morgen bijv., toen de Prins met zoo'n primitief span zonder veeren langs het strand reed, om de reddingsboot op haar proeftocht te volgen, woei de wind den Zondagschen hoed af van den voerman op den bok.

In een wip was Z. K. H. over den rand van de kar en van het wentelende wiel afgesprongen, om 's stoeren voermans hoofddeksel na te jagen, op te vangen en den verbauwereerden koetsier weer op het hoofd te drukken.

En dat volkomen sans façon, zonder eenig vertoon van minzaamheid. [illegible] toevallig hoorde ik, dat de Prins dan toch ook aan geen begrip zoo'n grappigen hekel heeft dan juist aan dat van minzaamheid als neerbuigende hoogheid. Daarvoor is zijn natuur dan ook veel te ongedwongen en te vrij. Het onvermijdelijk officieele, dat immers daarom ook zoo droog en zoo welhaast harteloos is, hindert Z.K.H. al verbiedt zijn vrieudelijkheid om dit te doen blijken. Zijn omgeving moet opgewekt wezen, monter en mee guitig, moet hartelijk kunnen lachen om het vele kostelijk mals, wat het leven nu eenmaal biedt, maar ook mee doorvoelen wat ernstig en soms ontroerend is.

Welnu, het program van vandaag was heel ernstig en vaak ook ontroerend van stoere plichtsbetrachting en wonderschoone plastiek. De ramp van de *Berlin* is een onvergetelijke schokkende emotie geweest in het leven van Prins Hendrik. Sedert is zijn aandacht gespannen op al wat 't redden van menschen in nood betreft. Voor 't redden van schipbreukelingen aan onze kust is op 's Prinsen instigatie de staatscommissie benoemd, aan wier onderzoek en handelingen wel door geen lid met zooveel hartelijke toewijding is deelgenomen dan door Prins Hendrik, haar voorzitter. Inmiddels is die commissie ontbonden, maar 's Prinsen belangstelling duurt voort en Z.K.H. heeft er alle moeite voor over om zich op de hoogte te stellen.

Nu zijn de Waddeneilanden aan de beurt. Het weer viel waarlijk niet mee. Het was een ruwe zee. Er stond een koude wind. Maar dat was geen reden voor den Prins om zijn studie op te geven. Uren lang, soms met de voeten in het water, stond hij nu hier op Schiermonnikoog aan dat prachtige breede strand om de manoeuvres met de reddingboot en met het vuurpijltoestel gade te slaan. In een ononderbroken spanning de oogen turend naar iedere handeling, terwijl anderen verkleumden, klappertanden; terwijl zelfs het gros der eilanders, de vrouwen en de kinderen het spoedig te koud kregen aan den duinrand, waar zij bij zwermen neergestreken waren rondom de karren.

De Prins klampte telkens andere menschen aan, die er van wisten uit de moeizame harde praktijk. Hij sprak er den bootsman Dirk Visser over aan, dien stoeren redder, die met zijn langen witten baard Neptunus zelf wel lijkt! Hij trok mee aan de trossen en kabels, vroeg van alles het hoe en waarom en vooral naar geen officieele waarheid. Tegen het eenvoudige visschersvolk, tegen voerlui, boerenknechts en zeelui richt Prins Hendrik dan gemeenzaam 't woord: en zijn gezicht staat daarbij zoo eenvoudig, die gulhartige oogen wekken direct zoo'n vertrouwen, dat de eenvoudigste menschen aanstonds heen zijn over hun schroom en maar zeggen, waar het op staat. En ongewild wint de Prins door dit goedmoedige, eenvoudige doen aller harten.

De geestdrift van de menschen om hen heen, die Wilhelmina's gemaal immers overal dicht mogen naderen, onder zijn vriendelijken glimlach, klom op dit eiland nu weer van uur tot uur. Telkens weer begonnen de menschen spontaan het Wilhelmus te zingen, te juichen: lang zal hij leven, te jubelen. Of er kwamen er plotseling naar den Prins toe, jonge meisjes en vrouwen aangedaan met oranje, om wat opgetogens te zeggen, om hem toe te wuiven met haar handen en te laten zien, hoeveel zij houden van 's Prinsen echt menschelijken rondborstigen eenvoud. En dan even die verwonderde glimlach met een haast onmerkbaar snaaksch trekje om zoo ongeremd en opdringend dien extatischen geestdrift.

De Thuisreis.

't Is halfelf. Zoeven is Prins Hendrik met zijn gezelschap weer van Ameland aangekomen op Schiermonnikoog na een stormachtige reis over de zee met de kleine motorboot. En met dien fellen Noordenwind kan het daar zoo spoken in het Friesche gat.

Dat was een stampen en een slingeren op het kleine scheepje, dat verscheiden heeren er weldra bleek om den neus van werden en nu en dan heel ernstig keken naar de onstuimige lucht en de hooge zeeën die wij meestentijds dwars hadden. Maar de eenige die pleizier had in het ruwe weer was Zijne Koninklijke Hoogheid, op verre zeereizen gehard en vooral ook vroeger jaren op zijn eigen kleine boot.

De Prins bleef heel opgewekt beneden in het kajuitje geanimeerde gesprekken voeren met wie zich daar aan de gevaren van zeeziekte durfde bloot te stellen, in de hitte bij het kacheltje, dat nu inderdaad met kolen gestookt, rood stond. Dan had Prins Hendrik er lust in om zelf mee te gaan helpen aan het opbakken van het avondmaal, waartoe weldra alle hens aan tafel werden genood.

Maar al spoedig werd het een wedstrijd wie het daar het langst uithouden zou en Zijne Koninklijke Hoogheid lachte er over, dat hij de beste kansen had. Stuk voor stuk eclipseerden de heeren naar boven. Daar zag het er werkelijk bruin uit. Ons bootje wrikte zoo wonderlijk door de waterbonken, dat zelfs heeren met beproefde zeebeenen zich ongemerkt vast moesten sjorren. Zij kregen telkens zeetjes over en de felle Noorderbries, die nu en dan sneeuw en hagel meezweepte was toch zoo bitter koud, dat wij ons merg voelden stollen. En nu en dan kwam Prins Hendrik even glunder uit de kajuitspoort kijken, hoe de heeren het in hun narigheid maakten. De verantwoordelijke autoriteiten lachten dan niet terug.

Al was de maan ook telkens klaar, wanneer de zware bonken over waren gedreven, toch was het zicht niet te best en het is zoo'n deksels lastig vaarwater. Maar onze kapitein hield zich kranig. Een keer moest hij aankoersen op een plaats, totdat er „grond" gelood werd, om daarna opnieuw leiding te nemen en van koers te veranderen. Want allang was het flikkerlicht van Schiermonnikoog in zicht en waarlijk, het gaf verademing, toenwe eindelijk over den drempel waren en het vaarwater slechts naar de ree.

En verder:

Van Ameland uit seinde ik u reeds na het noenmaal, wat de Prins verder zou ondernemen. Dat is, in kort gezegd, geweest een waarlijk heldhaftige rijtoer van meer dan drie uren op schokkende en schommelende boerenwagens, open in den ijzigen storm, over duinen en mulle zandwegen, door plassen en langs dat woeste strand, waar het zand overheen stoof en waar de branding tegen aansloeg, over de wrakken heen, die daarin gegraven liggen.

Een lange rit van boerenwagens, want ook het geheele gemeentebestuur reed mee! En, men vergeve mij het beeld, maar die stoet met de zwarte eilanders onder hun hooge, ruiggewaaide hoeden, moest mij telkens aan een begrafenis doen denken. En dat het rauw weer was, was waarlijk geen inbeelding van de stadsche heeren. De eilanders, meest echte waterrotten, terwijl zij krampachtig hun trouwhoeden, die soms gekrompen schenen, moesten verweren tegen de vlagen, zij zaten naast ons evengoed te bibberen, beurtelings blauw en rood te worden en zoetjes aan te verstijven, al gromden hun stemmen ook over doorleefde schipbreuken en heldhaftige verrichte reddingen voort. Het was bar en bar in die stekenden hagelslag en eindelijk gaf Prins Hendrik het voorbeeld van uit te stijgen voor een poos en mee te stappen naast de paarden, om weer wat warm te worden.

Onder die bedrijven werd het oefenen met het vuurpijltoestel maar afgelast, want wegens het tij moest het vertrek van 's Prinsen boot vervroegd en het program gaf nog zooveel. Dus gingen wij door naar het Hollumer strandpad, waar weer die prachtige groep opdoemde naar de onstuimige zee van de reddingsboot, door oude waterrotten bemand, hoog op den wagen, getrokken door tien stoere paarden en met de oranjevlag achterop. Onvervaard stapten de rossen voort naar de branding, fluks werd de sloep gestreken en schoot weldra uit zicht in de golven. De bootsman heet Visser.

Hij heeft al heel wat gelukkige reddingen met zijn mannen volbracht. De Prins sprak hem aan. Van alle kanten schoten de volhardende fotografen toe. Ik hoorde het volgende stuk gesprek verwaaien in den wind: „Dat zal je wel aangestaan hebben" — lachte de Prins — want het was immers een kostbare lading?" „Ja, Hoogheid", erkende Visser. „Ik hoop dat er geen schepen meer mogen vergaan; maar als het toch moet gebeuren, dat het dan maar hier mag wezen, want er is altijd nog wat aan te verdienen".

Onder een van de wrakken, die er nog uitsteken boven het strand met hun roef is dat van de Johan Willem Friso, een ijzeren schip met graniet geladen voor het Vredespaleis.

Het volk van Hollum was toegestroomd bij de reddingsboot, die zoo prachtig manoeuvreerde. Met het volk mee kuierde de Prins een eindweegs op door het mulle duinzand naar het aardig versierde dorp, waar weer schoolkinderen zongen en overal hartelijk gejuicht werd. Het is een schilderachtig plaatsje met die roodgedakte huisekens in het bottende groen. De paarden en het vee, die er los grazen op de gemeene weiden, kwamen nu telkens ook eens op de paden naar al die ongekende drukte kijken en dan ging de Prins lachend een stapje op zij.

Van Hollum weer door zoo'n voorhistorischen zandweg nog langzamer dan stapvoets hortend en stootend voort naar Ballum, langs de nog woeste en deels ontgonnen gronden, voortdurend op die zitvlakken pijnigende harde banken van de wagens zonder veeren. Nu en dan gaf een der opzittenden het weer op tegen de kou, en stapte een eind mee. Inmiddels onderhielden de raadsleden ons over de wenschelijkheid van een dijk aan den zuidkant, die wel drie ton zal kosten, maar het opstuwende water van de vruchtbare gronden zal keeren tot grooter welvaart op het eiland. Zoo vertelde mijn buurman mij, uit dankbaarheid, dat hij zijn hooge zijden voor mijn lichte viltje had mogen ruilen, dat de menschen hier ook geen Friesch spreken en de vrouwen geen Friesche maar, wonderlijk, wel Hollandsche kappen dragen.

Jhr. den Tex, die met den commissaris den Prins op de huifkar vergezelde, onderhield Z. K. H. over allerlei bizonders van het werk der reddingsmaatschappij in verband met de reis.

Ingezonden stukken.

Onderstaand stuk kwam verleden week te laat in ons bezit om nog in het vorig nummer te worden opgenomen.

De Red. Amigoe.

Curaçao, 27 April 1910

Hooggeachte Heer Redacteur.

Stil zwijgen, als plicht en geweten tot spreken nopen, is misdaad, daarom veroorloof ik mij, naar aanleiding der 3de aanmerking van onzen geëerbiedigden Gouverneur in Zijn Memorie van Antwoord, Algemeene beschouwingen, U het een en ander desbetreffend als planter mede te deelen, in het vertrouwen, dat, indien de wijzen of manieren, waarop de diefstallen van vee en dividivi op de plantages geschieden, duidelijk en helder werden uiteengezet, die beschuldigingen blijken zullen volkomen gemotiveerd te zijn en alzoo alle bewering te niet gedaan dat die toestanden overdreven voorgesteld, zijn opgegeven.

Dat op de plantages verbazend veel wordt gestolen, is maar al te waar, en dat gebeurt er *alle dagen gedurig!* Alléén buiten de zaak staande menschen, zouden in staat wezen zulks te ontkennen, doch zoodra zij overgaan zich eene plantage *als middel van bestaan* aan te schaffen en daarop gaan wonen, vallen hun de schillen van de oogen en zijn zij genoodzaakt te erkennen, dat het beoefenen van het plantersberoep heden ten dage het allerlaatste is, dat ter hand dient te worden genomen om vrouw en kind te onderhouden. En met den dag wordt de toestand voor den planter nog onhoudbaarder gemaakt!

Tegen *alle* ontkenning en begrip in der opbrengstvermogens van de meeste streken der Gouvernementsgronden hier (welke gronden de weidegronden dier plantages zijn], is het Bestuur voortgegaan onder den schoonen titel van den Landbouw te willen begunstigen ook in de verre deelen des eilands gestadig meer grondjes van dikwijls ter grootte van slecht ¼, ½ en 1 HA. aan liefhebbers af te staan, terwijl *geen* enkel bevoegde beoordeelaar onzer aangelegenheden in de buitendistricten *in gemoede* kan verklaren, dat terreinen van minder dan 5 HA in staat *kunnen* wezen den zwaarwerkenden, eerlijken landman zelfs niets anders dan een pover bestaan te verschaffen!

En te vergeefs putten alle landbouwkundigen ter wereld hunne krachten uit om overal, waar er verstandigen zijn, te verkondigen, dat, wil men resultaat verkrijgen van den landbouw, men van tijd tot tijd de cultuurs *moet veranderen*, omdat, zoodoende, alleen ook het plantsoen o. a. minder te lijden heeft van allerlei plagen, enz. [zie „Tropical agriculture" door H. A. Alford Nicholls, pag. 62—65" Rotation of crops.]

Is dat uitvoerbaar en mogelijk op *strookjes grond?*

Op welke manier intusschen *voldoende* toezicht op de plantages kan worden gehouden, zoodanig, dat diefstallen tot zeldzaamheden zullen komen te behooren, vatten wij niet best, en, door eene kennisneming van schetskaartjes van de plantages, enz., zal het U gemakkelijk vallen het onmogelijke van zulk een poging voor den planter te begrijpen.

Tot voorbeeld diene de volgende opgaven.

Mijn plantage is ± 400 H.A. groot en, naardien zij op meer dan eene plaats door hoofdwegen doorkruist wordt en zij op talrijke plaatsen bovendien *grondjes* tot heel dichte buren heeft, zou ik dus minstens 4 boschwachters moeten aanstellen, wil ik eenigzins kans loopen eenig resultaat met *bewaken* te verkrijgen. Hoewel aan een schaapherder, geitenhoeder of koewachter ± f 8 's maands, plus 30 kannen mais hier betaald wordt, zou zulk een boschwachter ieder minstens f 15 moeten verdienen, omdat hij niet in de gelegenheid zal wezen tevens brandhout te kappen, of houtskolen te branden, gelijk die wachters bovengenoemd recht hebben te doen.

Of de draagkrachten van zulke plantages als deze daartoe in staat zouden wezen f 60. alleen aan boschwachters 's maands uit te geven, behoeft niet eens besproken te worden.

En, bovendien, *wie* zouden die boschwachters anders zijn dan lieden uit 't volk? Maar, bekend is de stelling der planters van voorheen, dat die lieden niet te vergeefs een schortje of „Kalembé" dragen, en dat de *compá's* of *comá's* als regel ook *verwant zijn in de zaken!*

Voorts dient het tot niets tegen dieven der plantages goed de omheiningen af te willen sluiten, want met een houwer verschaft men zich gemakkelijk toegang overal, naar keuze. En dat het *bijna onmogelijk* is de terreinen *goed* afgesloten te houden, ter plaatse waar er savaans zijn, is van algemeen bekendheid. Op *die* plaatsen groeit er bijna niets, zoodat de doorntakken, door de planters met kosten en moeite dikwijls van verre aangebracht, om de cactusheggen tegen rondloopend vee te beschermen, gewoonlijk als bestemd beschouwd worden om het eten van de savaanbewoners klaar te maken!

Het is waar, dat de wet zulke handelingen streng straft, als zulks eerst door getuigen is te bewijzen, doch *waar die* te halen, als haast allen zonder uitzondering—partij zijn tegen de plantage-eigenaars?

Er is geen wet in de kolonie, voor zooverre ik weet, die iemand streng straft, als hij op andersmans grond (al is het goed afgesloten) loopende wordt verrast, (hiertegen moet men vooruit ieder persoon op zich zelve met een tweede als getuigen doen verbieden op die gronden te loopen, alvorens hij strafbaar is, hoe dat uit te voeren met het heele eiland) en het zijn *als regel toch die lui*, welken het vee der planters op hunne weidegronden wegstelen. Zij gaan gewoonlijk met een „Koto" of knapzak op die terreinen loopen, opgevende als zij er ontdekt worden, dat zij gaan visschen of ezels die los waren gegaan, zoekende zijn. Blijven zij echter ongezien, dan wordt de slag geslagen, *wanneer* de gelegenheid daarvoor gunstig is.

Wat in de bosschen achterblijft, wordt des nachts of in den vroegen morgen bewerkt met of zonder honden, enz. en zóó wordt de planter telkens slachtoffer van die schelmen! Dat de dieven overal hunne helpers hebben, en meer dan eens tot zelfs onder de oogen der politie hun slag durven slaan, leert de treurige ervaring, dus *hoe* dan te beweren, dat die lui te weerhouden zouden zijn in hun misdadig bedrijf, op de verre buitenplaatsen, vooral, alwaar het ommogelijk zelfs is voor de politie, op de tegenwoordige sterkte gelaten, met klem op te treden?

Volgens mijne bescheidene meening ware het veel rechtvaardiger en voorzichtiger van den districtmeester van het 2de en 3de district geweest, zijne onkunde daarover te erkennen, dan zaken te gaan loochenen, eenvoudig, omdat zij hem onbekend zijn gebleven, door de een of ander reeden.

Dat de dividivi ook dikwijls door het werkvolk op de plantages woonachtig, gestolen wordt, en daarna aan de confraters medeplichtigen buiten op de Savaan wonende te verkoop in de stad wordt toevertrouwd, is algemeen onder de planters bekend.

Voor de savaanbewoners, die, met hun vervoerbiljet zulks kunnen vervoeren ware ook te waken, indien o. a. en een lijst op de verschillende politie-wachten werd gesteld, opgevende de door het Bestuur geraamde hoeveelheid op te brengen dividivi enz van ieder savaan en tuintje, doch alhoewel wij *reeds* 't jaar 1910 tellen, is niets ons dien aangaande bekend. Vroeger was zulks wel het geval, naar het bekend is.

Ziet de mooie kleederen der savaanbewoners enz.; teit de danspartijen die met den dag prachtiger worden aangelegd, door contributies zelfs van f 2.50 o. a. per persoon, en vergelijk hunne verteringen met de gebrekkige opbrengstvermogens hunner grondjes en durf dan nog ontkennen, dat er niet schandelijk op de verre districten wordt gestolen!

U dank zeggende, in het algemeen belang, als U goede nota hiervan wilt nemen, of zelfs gebruik ervan wilt maken voor Uw geëerd blad, om de zaak der rechtvaardigheid, die U dikwijls zoo moedig verdedigt, te bepleiten, noem ik mij met de meeste hoogachting

Uw dr.

J. E. v. d. Meulen.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

Woensdag, 25 Mei a. s. zullen twee Bonairiaansche Zusters, de Eerw. Sr. M. Humiliana en M. Egidia haar zilveren professiefeest vieren. Sr. M. Humiliana werd te Bonaire geboren 31 Juli 1844 en Sr. M. Egidia 21 September 1863.

Beiden traden in de Congregatie van Roosendaal en legden 25 Mei 1885 hier op Curaçao hare plechtige Geloften af Onze hartelijke gelukwenschen.

Hoog Bezoek.

Donderdagmorgen werden door den H.E.G. Heer Gouverneur, vergezeld van zijn militairen Adjudant den W. E.G. Heer E. C. Brusse, een bezoek gebracht aan het Melaatschenhuis, het Krankzinnigengesticht en het St. Elizabeths-Gasthuis. Tot in de kleinste bizonderheden werden de verschillende inrichtingen in oogenschouw genomen en voor alles werd de grootste belangstelling getoond. Bij zijn vertrek overhandigde ZHEG. telkens aan de Overste van ieder Gesticht een gift om de verpleegden een genoegelijken dag te bezorgen.

De Tentoonstelling van Scheveningen.

Curaçao heeft dan toch ook zijn tentoonstelling gehad. De cursus van Pietermaai werd Zaterdagmiddag en Zondagmorgen druk bezocht. En het was werkelijk de moeite waard. Een uitgezochte collectie Curaçaosche strooihoeden in alle qualiteiten en prijzen, een prachtige verzameling Curaçaosch kantwerk, een berg Curaçaosch schoeisel, de alpargata's, ook nog bewerkte en uitgesneden kalebassen, in de meest grillige vormen, een paar schooltasschen van stroo, kokertjes en waaiers etc., oorlogsbooten uit carton gesneden, en een mooie crayonteekening van Mejuffrouw Dovale.

Op een klein tafeltje kon men de geleidelijke ontwikkeling van het stroovlechten zeer aanschouwelijk na-

gaan van den eersten steek tot den laatste.

Alles te samengenomen is het een heel aardige zending van onzen Curaçaosche Huisvlijt- en Nijverheid.

Wij hopen, dat de tentoonstelling van Scheveningen weer mee moge werken om Curaçao in het algemeen meer bekend te maken en de Curaçaosche hoedenindustrie in 't bizonder.

De Commissie van voorbereiding heeft eer van haar werk; een afzonderlijk woord van lof komt echter den Heer H. J. C. HENRIQUEZ toe, die ook hier zijn beste krachten heeft ingespannen om de zending naar Scheveningen zoo goed en volledig mogelijk te maken.

De Komeet van Halley.

Goddank, alles is hier zonder ongelukken afgeloopen. Bizondere natuurverschijnselen werden slechts Woensdagnamiddag tusschen 4 en 5 en Donderdagnamiddag tusschen 5 en 6 uur waargenomen. De zon vertoonden afwisselend de verschillende kleuren van den regenboog en duidelijk was het te zien dat er tusschen de aarde en de zon een nevelgordijn geschoven was, dat snel werd weggetrokken. Het scheen, alsof de zon zelve voortdurend in beweging was.

De Katoencultuur.

De „Vereeniging ter bevordering der Katoencultuur in de Nederlandsche Koloniën" verzond haar 24ste circulaire. De Vereeniging bestaat nu vijf jaar en kan met tevredenheid haar eerste lustrum vieren.

Ook Curaçao blijft deze Vereeniging dankbaar, daar de katoencultuur op de Bovenwindsche eilanden zeer grooten steun van haar heeft mogen ondervinden.

Moge, na weer een tijdperk van vijf jaar, ook Curaçao wijzen kunnen op een bloeiende en rente gevende katoencultuur, minstens op de Bovenwindsche Eilanden.

De Vereeniging schrijft in haar circulaire:

Natuurlijk zijn ook wij van oordeel, dat, wil de katoencultuur gedijen, met verstand en beleid moet worden te werk gegaan. Men zie slechts, om van *St. Martin* niet te spreken, wat deze hebben gewrocht op het eiland *St. Eustatius*. Dáár is het, dank zij het beleid van den Gezaghebber, den Heer VAN GROL, gesteund door onze Vereeniging, de katoencultuur die het eiland z'n welvaart weder teruggeeft en verschaft een zoodanig resultaat onze Vereeniging geene geringe voldoening voor hetgeen zij voor dit eiland heeft gedaan.

Nog onlangs ontvingen wij van Mevrouw van Grol een zeer interessant schrijven inzake de katoencultuur op St. Eustatius, waarin H. Ed. o. m. het volgende mededeelt:

„Iederen dag zie ik meer grond bewerken en voor nieuwe cultuur in orde brengen. Nieuwe winkels verrijzen uit den grond, blank en zwart tooien zich weer met luxe-artikelen en zelfs de groote monsterhoeden vinden een plaats op een negerhoofd. Jams- en aardappelen-buikjes loopen vroolijk rond en hier en daar hoort men reeds vroolijke Kerstliederen aanheffen. — Statius gaat vooruit, langzaam maar zeker! Dat is een feit: Statius' opkomst is de katoen en wanneer er geen emigranten uit Holland komen, dan ook in de hand der zwarten."

Jacob van Campen.

Sinds 1 Mei 1908 bestaat er te Amsterdam een *Bouwkundig Instituut* JACOB VAN CAMPEN, dat uitsluitend per correspondentie onderwijs geeft in de bouwkundige vakken. Men kan per brief worden opgeleid tot Architect, Bouwkundige, Bouwkundig- of Waterbouwkundig-Opzichter of Teekenaar.

Het Instituut reikt Diploma's uit aan hen die met goed gevolg 3 á 5 jaar den grooten Cursus A hebben gevolgd, voor vakcursussen kunnen *Verklaringen* worden gegeven. De duur van een vakcursus is afhankelijk van bekwaamheid en werkkracht der leerlingen.

Op Curaçao, waar de Amerikaansche correspondentiescholen reeds bekend zijn, kan het Nederlandsch Instituut wel eenige leerlingen winnen.

De kosten bedragen naar gelang der opleiding f 2— tot f 20,— per maand.

Het adres is:

Aan het Bouwkundig Instituut

„JACOB VAN CAMPEN"

Amsterdam.

Landmacht.

De detacheering in West-Indië van den 1e. luit. der inf. H. A. Stork is met twee jaren verlengd en alzoo nader vastgesteld op vijf jaren

Prinses Juliana.

Op het Loo is een tweede Shetlandsche pony voor het Prinsesje aangevoerd. Het diertje is opvallend klein en zwart.

Voor Prinses Juliana is daags voor haar verjaring ook nog op Het Loo een dogkarretje aangekomen met vierkanten, gesloten bak en afneembare kap, voor welk voertuig de twee ponnies als bespanning zullen dienen. Deze kleine equipage is bestemd als verjaargeschenk voor de Prinses.

De „Prins Willem II".

Op de te Amsterdam gehouden jaarvergadering der W.-I. Mail, herinnerde de voorzitter er aan, nadat op verzoek van dezen door een der directeuren voorlezing was gedaan van het gedeelte van het verslag, waarin het vergaan van de „Prins Willem II" schoon in 1910 geschied, wordt vermeld, hoezeer de directie, aandeelhouders en publiek onder den indruk verkeeren van deze ramp. Gedurende de 27 jaren van haar bestaan was de Maatschappij niet gespaard gebleven voor het verlies van schepen, doch bij de vorige rampen gingen geen menschenlevens verloren. Thans zijn helaas te betreuren de levens van de geheele bemanning. De Maatschappij heeft gemeend tusschen beide te moeten komen om het lot der nagelaten betrekkingen te verzachten en ook het publiek heeft op eigen initiatief pogingen aangewend aan de achterblijvenden steun te verleenen.

De voorzitter eindigde met een woord van diep leedwezen en van groot medelijden met de nagebleven betrekkingen.

De derde verantwoording van de gelden, ingekomen voor de nagelaten betrekkingen van de met de „Prins Willem II" omgekomenen, vermeldt in totaal f 22.870.44½.

De commissie meent nu hare inzameling te mogen sluiten onder dankzegging aan allen, die haar in staat gesteld hebben bovenstaand bedrag bijeen te brengen.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd.

914 ratten

2776 muizen.

Officieele Berichten.

Met ingang van den dag van vertrek uit de kolonie van den heer H. K. A. MICHELSEN, Hoofd der Hendrikschool op Curaçao is:

1o. aan den heer MICHELSEN verlof verleend als hoofd der Normaallessen op Curaçao;

2o. de heer C. K. KESLER, onderwijzer 1ste klasse, tijdelijk belast met de waarneming der betrekkingen van hoofd van de Hendrikschool en van hoofd der Normaallessen;

3o. de heer A. C. VERMEULEN, onderwijzer 1ste klasse op de Wilhelminaschool overgeplaatst naar de Hendrikschool;

4o. Mej. N. J. C. KRUYT, onderwijzeres 1ste klasse, wd. hoofd der Wilhelminaschool, tijdelijk benoemd tot onderwijzeres van bijstand aan den cursus voor normaallessen;

5o. de schoolcommissie op Curaçao gemachtigd om Mej. J. S. H. FORBES tijdelijk te plaatsen als kweekelinge aan de Wilhelminaschool.

Diefstal in de buitendistricten.

De planters op Curaçao klagen, dat in de laatste tijden de diefstallen in de buitendistricten toenemen en beweren dat zij niet bij machte zijn zulks tegen te gaan.

Verleden Maandag werd op de plantage Wacao een op groote schaal gepleegde diefstal van klein vee op de weide ontdekt. De eigenaar, die in de stad was, kreeg van zijn opzichter bericht, dat talrijke geiten dood gevonden waren op een verafgelegen plek aan de kust. Onmiddellijk werd de politie gewaarschuwd en de ijverige Commandant der politie trok er direkt op uit, om persoonlijk zich van de zaak te overtuigen. Na een vermoeiende tocht over puntige, met struiken begroeide rotsen kwam men op de plaats aan, waar het misdrijf zou zijn gepleegd. Daar werden opgegraven de lijken van minstens achttien geiten, waarvan het vel was afgestroopt. Het vermoeden bestaat, dat de geiten door honden werden opgejaagd en doodgemaakt, terwijl de diel of de dieven de beesten daarna vilden. De zaak is handen van den Districtmeester, die een ernstig onderzoek instelt.

(*Cur. Courant.*)

Nadere vernemen wij, dat bij de andere doode geiten ook eenige verdroogde geraamten gevonden zijn, wat er op wijst, dat deze diefstal sinds langeren tijd geregeld plaats had, zonder opgemerkt te zijn.

Nieuwe Consuls.

De Heer A. BOURGEOIS heeft per advertentie in het *Boletin del Comercio* bekend gemaakt, dat hij optreedt als Consul van Haïti.

— Onze geachte collega *Iris* van gisteren bericht, dat de Heer JORGE LUQUE OSPINA tot Consul van Colombia benoemd is.

Draadlooze telegrafie.

In *De Surinamer* lazen wij het bericht, dat weldra alle booten der K. W. I. M. van een toestel voor draadlooze telegrafie zullen voorzien worden.

Een uitstekende maatregel, waarover wij ons van harte verheugen.

De hooge zijde.

De volgende episode uit het verhaal van Prins Hendriks reize naar de Wadden is ontleend aan de N. Rott. Ct":

Prins Hendrik zat weer op een boerenwagen en reed langs de kust, toen de paarden schichtig werden, en er van door wilden. De burgemeester was naast den voerman op den bok gezeten. Hij greep aanstonds de teugels en toonde zóóveel mannenmoed bij het intoomen, dat zijn hooge hoed erbij aftuimelde op de knieën van den Prins. Z.K.H. had veel pret in het geval, want hij, met paarden immers zóó vertrouwd, zag aanstonds dat er niets geen gevaar was bij deze holpartij in 't mulle zand. Doch de burgervader speelde op meesterlijke wijs den prinseredder. Inmiddels bewaarde de Prins al even dapper des burgemeesters hooge zijde.

Daarna ging het gezelschap aan tafel. De burgemeester, door 's Prinsen vriendelijke omgangsvormen overmoedig geworden, vroeg nu op den man af..... „Koninklijke Hoogheid, ik heb uw leven gered; nu krijg ik toch zeker wel de Oranje-Nassau-orde?" — En Prins Hendrik hoogst ernstig: „Pardon, burgemeester, ik heb u zelf dezen dienst reeds vergolden, door op mijn beurt het leven te redden van... uw Zondagschen hoed!"

Nederland.

Eerste Kamer.

Het afdeelingsverslag over de betrekkelijke aanvullingsbegrooting beantwoordend, zegt de Minister van Koloniën gaarne te erkennen, dat de financieele toestand van Suriname aanleiding geeft tot nauwgezet overwegen van alles wat strekken kan om daarin gaandeweg verbetering te brengen, maar meent hij nochtans, dat het geen aanbeveling zou verdienen om naar die verbetering te streven door verandering van stelsel ten aanzien van het beheer der kolonie.

Waar reeds sedert eenige jaren door het Koloniaal Bestuur krachtige pogingen worden aangewend om door beperking der uitgaven en vermeerdering der inkomsten de bijdrage van het moederland zooveel mogelijk te doen verminderen, is het naar 's Ministers gevoelen allereerst noodig thans de resultaten van die pogingen af te wachten en voorts al het mogelijke te doen om de welvaart in de kolonie te bevorderen.

Dat aan het bestuur der kolonie gemis aan zuinigheid zou mogen verweten worden, kan de Minister niet toegeven.

Buitenland.

COSTA RICA.

Een vriendenhand zond ons verschillende bladen, die vol staan over de vreeselijke aardbeving, welke 4 Mei ll. deze naburige republiek heeft geteisterd.

De hoofdstad *Cartago* is zoo goed als geheel verwoest, het daar dicht bij gelegen dorp *Paraiso* is totaal vernield. Reeds den eersten dag na de ramp werden er 200 lijken begraven en men was nauwelijks begonnen met het opruimen der ruïnes. Treinen vol stervenden en gewonden vertrekken herhaaldelijk naar San Jose, vanwaar ook levensmiddelen werden gezonden. De Amerikanen, de Duitschers, Franschen en Spanjaarden doen hun best om met hun afdeeling van het Roode Kruis hulp te bieden. Amerika zond ook 5000 dollar.

Vier dagen later zou het groot feest zijn, daar Don RICARDO JIMENEZ op Zondag 8 Mei het bestuur zou overnemen van den afgetreden President Don CLETO GONZALEZ VIQUEZ.

Vereenigde Staten.

Roosevelt is thans gelijk men weet, bezig, een rondreis door Europa te doen, waarbij ook Nederland, dat zijn voorvaderen den familienaam leverde, niet vergeten wordt.

De laatste berichten van zijn tocht zijn uit Londen, waar hem allerlei beleefdheden worden bewezen en zoo zal 't nog een paar weken duren, maar dan?

Dan gaat hij weer naar Amerika, waar hij immers journalist wordt, redacteur van de *Outlook*. Het is zeker zeer vereerend voor de journalistiek, dat een voormalig Staatshoofd uit vrijen wil zich aan haar wijden wil, maar het is toch ook wel zeker, dat die redactie-arbeid niet zoo heel lang duren zal. Roosevelt zelf verstaat niet de zware kunst, rustig op een stoel te zitten en Roosevelt's vrienden zullen niet dulden, dat hij haar te leeren tracht.

Hij zelf laat zich over zijn toekomstplannen weinig of niet uit; vermijdt dat zelfs stelselmatig en spreekt het met kracht tegen, wanneer men zegt, dat hij 't toch heeft gedaan. Maar hij kan niet verhinderen, dat daarover door anderen gesproken wordt en dat gebeurt dan ook meer dan genoeg.

Zeer merkwaardig in verband met Amerika's naaste toekomst is dan ook wat we in een brief uit het Verre Westen, geschreven uit San Francisco naar het *H. v. A.*, aangaande de gedachten der Amerikanen, betreffende hun president, vernemen.

„Slechts een persoon in gansch de wereld kan de republikeinsche partij in de Vereen. Staten van totalen ondergang behoeden, en dat is niemand anders dan ex-president Theodore Roosevelt? Ziedaar het gedacht van een ieder in de United States, die zich met de politiek inlaat, op dit oogenblik.

Reeds van den beginne heeft men in gansch deze zoo onmetelijk groote republiek, maar natuurlijk wel in de eerste plaats in de nationale hoofdstad, Washington, den zetel der regeering, kunnen opmerken, dat er van den tegenwoordigen president, William Howard Taft, lang niet zoo'n kracht en ijzeren wil uitgaat als van zijn voortganger, den nog immer zoo populairen „Teddy", en ook nimmer nog heeft de republikeinsche partij er dan ook zoo slecht voorgezeten, als juist sedert het optreden van het nieuwe Staatshoofd het geval is.

Voorzeker zullen mijne talrijke lezers reeds door berichten in dit blad, als anderzins, weten, hoezeer er verbrokkeling in bedoelde partij heeft plaats gehad en hoe verscheidene elementen, door Roosevelt immer vriendschappelijk bijeengehouden, thans gansch vijandig tegenover elkaar staan, terwijl ook geenszins onbekend zal zijn, dat sedert „Teddy's" aftreden, wij hier in eigenlijken zin niet één, doch drie presidenten hebben en dat juist de heer Taft op de derde of laatste plaats komt.

Immers boven hem staan — weliswaar natuurlijk niet in naam, doch wel in werkelijkheid — de zoo onvermoeide „speaker" Joe Cannon en de eveneens reeds grijze „Chief Justice" Melville W. Fuller en voorzeker kan de bekleeder der hoogste

waardigheid in deze republiek dan ook niet alleen aansprakelijk geacht worden voor de in den laatsten tijd zoo veelvuldig plaats gehad hebbende veranderingen onder de lagere en hoogere ambtenaren.

Is dat echter niet een toestand welke zeer afkeurenswaardig is te noemen? Wat dit land noodig heeft, is één — zegge één — president, niet een in naam alleen, doch een, die weet, wat hij wil, zich door totaal niemand de wet laat voorschrijven, en met ijzeren vuist het bewind voert, iemand zooals bijvoorbeeld Taft's voorganger!

Geen wonder dan ook, dat veler oogen gericht zijn naar eene zekere plaats in Egypte, waar talrijke correspondenten van nieuwsbladen den gansch gebruinden, gebaarden leeuwenjager, die de huiden van meer dan duizend door hem gedoode wilde dieren in zijne koffers met zich voert, ontmoeten zullen.

Opmerkelijk voorzeker is — in deze materie — dat, dezer dagen, bij een feestmaaltijd, door de Stamina Republican Club", te Cincinnati, in den Staat Ohio, gegeven, den naam van den heer Taft slechts voor ééne minuut werd toegejuicht en die van den heer Roosevelt gedurende verschillende minuten.

En ook is nog wel zeer vermeldenswaardig het feit, dat toen de *Chicago Tribune* 2000 gazetten, uitgegeven wordende tusschen de Alleghenies en de Mississippi, verzocht, te willen bekend maken, wie — volgens hun gevoelen — de meest gewenschte persoon voor het presidentschap in 1912 zou zijn, niet minder dan 1200 "Teddy" Roosevelt als zoodanig aanwezen, terwijl de overige 800 stemmen verdeeld waren tusschen Taft, Harmon, Bryan en Pinchot.

Taft is niet kwaad, hij meent het zelfs zeer goed. Hij zit, zegt de corr., „niettegenstaande de vele onweerswolken, welke zich om hem samentrekken — nog steeds met den nimmer verdwijnenden glimlach op het gelaat, den „famous Taft smile", in den presidentieelen zetel en toont eene opgewektheid en blijmoedigheid, welke slechts uit een gerust geweten kan voortkomen en werkelijk een gerust geweten moet des heeren Taft deel zijn. Immers, wat men ook tegen zijn regeeringsbeleid met recht kan opmerken, een ding staat vast en zeker, namelijk dat bij voor alles een door en door eerlijk mensch gebleven is, en dat het slechts aan zijne groote besluiteloosheid en het luisteren naar de meening van anderen, in stede van zijne eigen meening ten uitvoer te brengen, te wijten is, dat de politieke toestand thans ver van rooskleurig te noemen is.

Vooral de trust's hebben van die besluiteloosheid geprofiteerd en daarom juist is het volk zoo ontevreden Zoo heerscht onder de arbeidende klassen te New York groote verontwaardiging over de hoog opgedreven vleeschprijzen. En de huismoeders koelen op krasse wijze hare woede aan slagers, vleesch en klanten. Reeds meer dan een week geleden, deden de Joodsche vrouwen in het Oosten van New York invallen in de winkels van „kosjer" vleesch, waar zij paraffine over den aanwezigen voorraad wierpen en de slagers te lijf gingen met hoedenpennen. Vierhonderd winkels werden dientengevolge gesloten.

De beweging is nu uit de speciaal Joodsche wijken overgeslagen naar de andere deelen van Greater New-York.

Te Harlem drong een zwerm vrouwen, allen gewapend met kannen met paraffine, een slagerswinkel binnen. De slager greep een zweep en wilde de vrouwen wegjagen. Hij gleed echter uit, de aanvalsters ruktek hem de zweep uit de hand en ranselden den slager naar hartelust af.

De toestand prikkelt ook den ondernemingsgeest:

Dr. W. N. Irwin van het Amerikaansche ministerie van Landbouw stelt voor, het nijlpaard in Amerika in te voeren. In de zuidelijke Staten zijn uitgestrekte streken, welke waterrijk en moerassig zijn en een uitstekende verblijfplaats zouden bieden voor nijlpaarden.

De minister is niet blind voor den natuurlijken afkeer der bevolking van deze dikhuidigen, maar houdt vol, dat als dit vooroordeel is overwonnen het vleesch heel genietbaar is. Men gewent er op den duur wel aan, en ze zijn zoo voordeelig. Een volwassen nijlpaard kan 900 personen voedsel geven. In Kaap de Goede Hoop geldt gerookt en gezouten vleesch van de witte rhinoceros voor een lekkernij. De soort is wel is waar aan het uitsterven, maar in de zuidelijke staten zijn groote gebieden beschikbaar voor de teelt van deze beesten, welke men zonder veel moeite kan bedwingen. **De witte rhinoceros is daarbij betrekkelijk** ongevaarlijk. Ter aanmoediging van deze proefneming worden verder nog aangehaald de verschillende vleeschsoorten, welke over verschillende streken van de aarde als delicatesse worden verkozen (over smaak valt niet te twisten) kangoeroes, apen, tijgers, leeuwen, hagedissen enz.

Maar om op Roosevelt nog even terug te komen; zal hij werkelijk weer den zuren strijd met de trusts willen aanvaarden, een kamp, waarin hij zoo weinig roem behaalde en nauwelijks eenig kwaad te voorkomen wist?

De vorige week is een aanvang gemaakt met de tiende volkstelling in de Vereenigde Staten. Zij wordt uitgevoerd door 330 controleurs en 65000 tellers en zal ruim 12.5 millioen dollars kosten.

Maar zij zal ook belangwekkend materiaal opleveren. Natuurlijk zal zij in de eerste plaats het aantal inwoners van de Unie geven — naar verwachting rond 90 millioen tegen 76 millioen in 1900. Verder wordt gevraagd: of de houder van de kaart op 15 April werkeloos was en gedurende hoe langen tijd; of hij verleden jaar werkeloos is geweest en hoelang, zoodat betrouwbare gegevens kunnen worden verkregen omtrent de werkeloosheid. Dan wordt aan elken gehuwden persoon de vraag gesteld, hoeveel malen hij gehuwd is, aan een weduwe of weduwnaar hoeveel malen hij een echtgenoot door den dood heeft verloren, aan een gescheiden persoon dehoeveelste echtscheiding de laatste geweest is.

Voorts zijn er de gewone vragen, omtrent familiebetrekkingen, beroep of bedrijf, geboorteplaats, blindheid, doofheid of doofstomheid, enz. Bijzondere aandacht zal worden gewijd aan het landbouwbedrijf; 15000 van de 65000 tellers zullen zich uitsluitend daarmede bezighouden, de daartoe gestelde vragen hebben o. a. betrekking op de pacht der hoeve, op de hypothecaire belasting, op de waarde der gebouwen, de uitgestrektheid van den bebouwden grond, de hoedanigheid en de waarde der oogsten, de levende have.

Binnen een maand moeten de kaarten ingevuld zijn en de uitslag der telling behoort op 1 Juli 1912 openbaar gemaakt te zijn.

FRANKRIJK.

De verkiezingen in Frankrijk beloven geen verandering in den stand van zaken.

De onverschilligheid der kiezers is niet zóó groot, als men had gedacht, maar toch nog groot genoeg om te bewijzen, dat het volk zich slechts matig voor zijn vertegenwoordiging interesseert.

Sinds lang schijnt de hoop te zijn verdwenen dat men door het stembiljet het regeeringsregiem veranderen en verbeteren kan, dat de stembus Frankrijk zou kunnen redden van zijn ondergang.

Verschillende omstandigheden werkten en werken daartoe mede.

Op de eerste plaats zeker wel het ontbreken van een krachtig georganiseerde katholieke partij, één in haar streven en zich van haar doel welbewust.

De oude verbrokkeling in royalisten, imperialisten, nationalisten enz. heeft nog altijd niet opgehouden te bestaan.

Tegenover het anti-clericale ‚bloc'' staat geen „bloc" van verweer, beoogend het herstel en de handhaving van Frankrijk's tradities als katholieke mogendheid.

Zelfs de brutale Kerkvervolging der laatste jaren, met roof en geweldpleging gepaard, bleek de gemoederen niet in zoodanige mate te hebben beroerd, dat voor een dergelijke partij-formatie de weg werd gebaand.

Als politieke partij, door eendracht sterk, vermochten de Fransche katholieken ook nu nog geen stap van beteekenis te doen, was hun verstrooid en onsamenhangend optreden ver van beneden de eischen van het oogenblik.

Dit verklaart ten deele de onverschilligheid van het land en de ontmoedigende uitkomst der verkiezingen.

Maar er is meer.

Een groot deel der bevolking schijnt inderdaad voor de kerk verloren te zijn, en bovendien beschikt de regeering over allerlei „middelen" om een voor haar gunstigen uitslag te „bewerken".

De pressie aan de stembus is in Frankrijk, gelijk in meer zuidelijke landen, groot.

En wanneer zij, ondanks alle pogingen, er niet in slaagt den officieelen candidaat te doen zegevieren, dan heeft de gouvernementeele kliek nog andere pijlen in haar koker.

Ze weet dan slag op slag haar **onwelgevallige verkiesingen ongeldig** te doen verklaren en brengt dus een klap te meer toe aan het reeds geschokt vertrouwen, dat de bevolking in de uitwerking der stembus heeft.

Willekeur en macht beheerschen Frankrijk en het beginsel moet daarvoor wijken.

Dat daarin binnen afzienbaren tijd verandering zal worden gebracht is van de ten deele vervalschte en onder pressie staande verkiezingen niet te verwachten.

Veeleer schijnt het parlementarisme dat door zijn eigen schuld zoo deerlijk in discrediet raakte, in Frankrijk op zijn einde te loopen.

Het Centrum.

Advertentien.

Bekendmaking.

Het publiek wordt herinnerd aan art. 2 der Verordening van 31 October 1901|02 Januari 1902 P. B. No. 7 luidende:

Iedere hond moet voorzien zijn van:

1o. Een halsband met een metalenplaat, waarop vermeld staat de naam des eigenaars;

2o. Een door den Procureur-generaal te bepalen merkletter die Jaarlijks in de maand Mei door een ander wordt vervangen en van wege het plaatselijke hoofd der politie, tegen betaling, van de in art. 1 bedoelde belasting, wordt geslagen of wel in de plaat, of in een afzonderlijke penning die aan den halsband moet worden vastgehecht.

In het belang eener goede contrôle en ter tegemoetkoming aan klachten, dat het inslaan der merkletter in de plaat van den halsband, die plaat doet breken, zal de merkletter niet dan in de in artikel 2 bedoelde penning worden geslagen.

Die penningen zijn ten parkette verkrijgbaar tegen betaling van vijf centen.

Curaçao den 29n April 1910.

De Procureur-generaal

J. B. GORSIRA.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar en Beleenbank* van 1 September 1908 t|m 28 Februari 1909, onder No. 5445 **Z** t|m N. 3542 **A**, zal plaats hebben op *Donderdag*, den 26den Mei a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 21 Mei 1910

De Voorzitter,

A. JESURUN.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1910.	Philad.	Zulia.	Carcas.	Mareb.	Philad.	Zulia.
Vertrekt van NEW-YORK	Mei. 7	Mei 14	Mei 21	Mei 28	Juni 4	Juni 11
Komt aan te SAN JUAN	12		26		9	
Vertrekt van „	13		27		10	
Doet CURAÇAO aan	15		29		12	
Komt aan te LA GUAIRA	16	21	30	Juni 4	13	18
Vertrekt van „	17	28	31	6	14	20
Komt aan te PTO. CABELLO	18		Juni 1		15	
Vertrekt van „	20		3		17	
Komt aan te CURAÇAO	21	24	4	7	18	21
Vertrekt van „	22	29	5	12	19	26
Doet LA GUAIRA aan		30		13		27
Doet SAN JUAN aan	24		7	20	21	
Vertrekt van „	25		8		22	
Komt aan te NEW-YORK	30	Juni 6	13		27	Juli 4

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Zulia	Merida	Mareb.	Merida	Zulia
Vertrekt van CURAÇAO	Mei. 16	Mei 24	30	Juni 7	Juni 13	Juni 21
Komt aan te MARACAIBO	17	25	31	8	14	22
Vertrekt van „	20	28	Juni 3	11	17	25
Komt aan te CURAÇAO	21	29	4	12	18	26

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.